

מ"ת 5771/12/22 - מדינת ישראל נגד משה בן משה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

מ"ת 5771-12-22 מדינת ישראל נ' בן משה (עציר)

לפני כבוד השופט שמואל מלמד

המבקשת

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד טל בנאי גת

נגד

המשיב

משה בן משה

ע"י ב"כ עו"ד נעמה אלחדד ועו"ד איתי רוזין

החלטה

1. ביום 5.3.23 מסר בית משפט לצדדים את החלטתו בקיומן של ראיות לכאורה בעניינו של המשיב ודחיית בקשתו של המשיב לשחרורו מטעמים רפואיים.

במסגרת הדיון ב"כ המשיב ביקשה מבית משפט לשמוע את הערבים שנכחו באולם. ב"כ המבקשת התנגדה בטענה כי היא סבורה שאין מקום לבחינת חלופה ועתרה למעצרו עד לתום ההליכים. במסגרת הדיון החלטתי כי בית משפט ישמע את הערבים המוצעים ואת טענות ב"כ הצדדים והחלטה תינתן בהמשך.

2. הוצגו בפניי שלושה ערבים. שניים שיש בכוחם לפקח על המשיב. האחד, אחיו של המשיב. השניה, אמו של המשיב. השלישי, אביו של המשיב, הוצג כמי שאינו יכול לפקח על המשיב, אלא רק לסייע בשיקום המשיב.

3. ב"כ המבקשת טענה בפניי כי בעניינו של משיב זה אין מקום לבחון חלופה וכי כבר בית משפט נתן דעתו לסוגיית הבקשות במצבו הרפואי של המשיב ויש מקום להורות על מעצרו עד לתום ההליכים. ב"כ המבקשת טענה כי בימ"ש זה קבע בהחלטה לענין שני המשיבים האחרים, שהמשיב דן הוא מחולל הארוע של הסחיטה באיומים, כשמסוכנותו היא ברורה לכל. ב"כ המבקשת הפנתה לפסיקה וכן לאור עברו הפלילי של המשיב שמחזקת את מסוכנותו. עוד נטען כי בענינו של המשיב קמה עילת מעצר של חשש להימלטות מאימת הדין, שכן במשך כמעט חודשיים המשיב שהה במלון תחת שם בדוי.

בהתייחס לערבים, נטען כי הערב, אחיו של המשיב אמר מפורשות שהוא בטוח שהמשיב לא ביצע את העבירה. על כן, טענה כי זה מעלה ספק באשר ליכולת הממשית לשמש כמפקח. כמו כן, טענה כי אימו של המשיב, נקטה גם היא בגישה מצמצמת של האירוע בניסוח האירוע שהתרחש. טענה כי גם אביו של המשיב ציין שהיה ניסיון לשקם את המשיב, ניסיון שלא צלח. לטענתה כעת מנסים להשתמש במצבו הרפואי של המשיב לצורך שחרורו, שכאמור מצב זה לא מנע מהמשיב לבצע את העבירות שביצע. בנסיבות אלה אין מקום לשום חלופה ויש להורות על מעצרו מאחורי סורג ובריח. ב"כ המבקשת טענה כי משיב זה שונה מהאחרים בתיק, לאור קביעת בית משפט כי המשיב שלפנינו הנו המחולל ויוזם האירוע וכן לאור עברו הפלילי העשיר של המשיב.

4. ב"כ המשיב טענה בדיון בפניי כי המשיב אינו היורה באירוע. בנוסף, למשיב זה ישנו מצב רפואי קשה כמפורט בחוות דעת שהוגשו לבית משפט, כשמצבו הרפואי הולך ומחמיר. טענה כי ישנה חלופה אפשרית, לא עתרה לקבל תסקיר, לאור העומס בשרות המבחן יחד עם מצבו הרפואי של המשיב וביקשה לשחרר את המשיב לחלופה באיזוק אלקטרוני גם כפי שבית משפט נתן החלטה לגבי יתר המעורבים באירוע. ב"כ המשיב טענה כי במקרים חמורים יותר בתי משפט הורו על שחרור וכן ציינה כי אף בעניינו יש המלצה לשחררו למעצר בית. על כן סברה ב"כ המשיב כי יש לקבוע ערבויות כספיות, גבוהות ככל שיהיו.

דיון והכרעה:

5. נקודת המוצא לדיון הינה חוק המעצרים, המורה בסעיף 21(ב)(1) כי גם לאחר שנמצא כי קיימות תשתית ראייתית לכאורית ועילת מעצר, לא ייעצר הנאשם אם ניתן להשיג את מטרת המעצר על דרך שחרור בתנאים מגבילים, שפגיעתם בחירותו פחותה יותר, כאשר בחינה זו נעשית בכל מקרה על פי נסיבותיו. עת שבוחן בית המשפט האם לעצור אדם עד תום ההליכים או לשחררו ממעצר, ולו בתנאים מגבילים, נדרש הוא, כאמור, לנתונים הרלוונטיים לאותו מקרה. בית המשפט נדרש אפוא להחליט על בסיס נתוני המקרה הקונקרטי שבפניו, אך תוך שהחשש מהמסוכנות, והצורך לאיינו, לנגד עיניו.

6. בראשית הדברים, אציין כי ב"כ המשיב טענה כל שיכלה להגנת המשיב. היא אמנם ויתרה על תסקיר שירות המבחן, כשאיני יודע מדוע. במקרה הנוכחי בית המשפט יכול לאמוד את מסוכנות המשיב בעצמו, נוכח נסיבות האירוע, העובדה שמדובר במשיב צעיר בעל עבר מכביד שאף ריצה עונשי מאסר בעברו - קרי מדובר במי שהוא רצידיביסט. בית המשפט יכול בעצמו לעמוד על יכולת החלופה לאיון מסוכנות המשיב.

7. במקרה שלפניי כפי שפירטתי בהרחבה בהחלטתי בראיות לכאורה, מדובר במשיב שהוא נעדר מורא מהחוק ובעל דפוסים אלימים ועבריינים, בשים לב למעשיו באירוע. במסגרת הדיון בראיות התרשמתי כי המשיב הוא זה שיזם את האירוע והוא זה שהיה הרוח החיה מאחורי האירוע. המשיב או מי מטעמו יזם את שיחות הטלפון לבעל הקיוסק וקבע כי יגיע לבית הכנסת. המשיב נראה יורד מהרכב בסמוך לבית הכנסת ששני הנאשמים האחרים עמו והם מתפקדים כמאבטחיו. המשיב יורד מהרכב כאשר אחד המאבטחים פותח לו את הדלת. הוא מוציא דבר מה מהחלק האחורי של הרכב שהמאבטח שומר על מעשיו. בהמשך הם הולכים לכיוון בית הכנסת. משלא הגיע בעל הקיוסק לבית הכנסת, בוחר המשיב ללכת, הוא ומאבטחיו לקיוסק. מטרת ההגעה לקיוסק על פניה לא היתה כדי לקנות מזון, אלא לעמוד על כך שבעל הקיוסק לא הגיע לבית הכנסת לקבל את הצעות המשיב. המשיב הוא שהחל באלימות והוא זה שיזם את האלימות, כך נראה בסרטונים. הטענות של המשיב כי הוא היה מאויים מקורבן העבירה אינה אלא טענת סרק.

8. בהתחשב בחלקו של המשיב באירוע, אני סבור כי קיים הבדל מהותי בין חלקו של המשיב למאבטחיו עושי דברו באירוע. אני ער לעובדה כי המשיב אינו זה שירה, אולם ברור שאם לא היה מגיע ביוזמתו ומביא עמו את הנאשמים האחרים לקיוסק לא היה קורה האירוע של הקיוסק כלל. לכן אין שום בסיס עובדתי כדי לבסס טיעון ולא בראשיתו של אפליה ביחס למשיבים האחרים.

9. עברו הפלילי של המשיב - המשיב חוזר וטוען לגבי מצבו הבריאותי הקשה ואין ספק בליבי כי אכן המשיב סובל ממחלה הפוגעת באיכות חייו. על פי החלטות בתי המשפט השונים שהוגשו לעיוני, מצבו הרפואי הוא מצב מתמשך ואני מבקש להביא את שכתב השופט דוד רוזן ביום 22.12.16 במסגרת גז"ד בתיק 61549-11-15:

"מדובר באדם צעיר, בן 28 שנים.

מצבו הרפואי של הנאשם הינו בכי רע. הנאשם אובחן בשנת 2009 כסובל מגידול במוחו, כאשר מחלתו גורמת להתפתחות פרכוסים אפליפטיים.

ב"כ הנאשם הגיש אסופת מסמכים, המעידים לגישתו, על התדרדרות מצבו הרפואי של הנאשם מאז מעצרו בתיק זה ועל קיומה של סכנת חיים ממשית בעניינו.

פענוח MRI מיום 22.2.2016, שנערך על ידי ד"ר אריה קוריזקי, ניורולוג מטעם ההגנה, לפיו חל שינוי לרעה בגידול הממאיר ממנו סובל הנאשם, "הבצקת סביב לגידול גדלה ושמטיחה בחלקם אזורי מוח שכנים, כמו כן החלק הציסטי רחב יותר והמבנה בתוכו אינו אחיד".

סיכום ביקור שנערך על ידי ד"ר לוי מיכאל (כללית, מרפאה ניורוכירורגיה) מיום 13.3.2016, שם צוין כי תנאי הכליאה הנוכחים של הנאשם אינם מתאימים נוכח אירועי פרכוס חוזרים הנענים במקרה הטוב, לאחר דקות.

החלטתו של כב' השופט סולברג מיום 2.6.2016 במסגרת בש"פ 3087/16, 3277/16 משה בן משה ואח' נ' מדינת ישראל, שם צוין, בפס' 31, כי: "אכן, אין חולק כי מצבו הרפואי של משה מעמיד אותו בסכנת חיים. עם זאת, אין זו סכנת חיים מיידית".

לכך יש לצרף את דברי השופט סולברג ברע"ב 2173/20 מיום 05.04.20 סעיף 14 להחלטה בה נכתב כדלקמן:

"הנה כי כן, על-פי הסעיף - העילה לשחרורו הזמני של אסיר החולה בסרטן, היא הצורך בטיפול רפואי נחוץ, אשר השפעותיו קשות. בן משה הצהיר אמנם לפני ועדת השחרורים על דבר רצונו לעבור טיפולים שונים מן הכלא. אולם, הצהרותיו לא נתמכו במסמכים המלמדים על תכנית טיפולים סדורה שהוכנה עבורו. בעבר, עמד כאמור בן משה והצהיר על רצונו לעבור טיפולים רפואיים, אלא שעם שחרורו - לא עמד בדיבורו, לא פנה לטיפול אלא לפשיעה. מכאן, שלא נוכל לייחס לדיבוריו ולהצהרותיו משקל של ממש, ומשלא נתמכו כדבעי - דין בקשתו להידחות."

10. כפי שניתן ללמוד, מדובר במי שמצוי במצב רפואי מורכב מאז התגלה בראשו הנגע בשנת 2009, אולם דבר זה לא הביא להפחתה בסיכון. למשיב ריבוי עבירות וריבוי תקופות מאסר, אותן ריצה בגין העבירות השונות שביצע, כל זאת כאשר המשיב סובל ממחלתו ללא מתן מענה רפואי אמיתי לבעיה ע"י המשיב.

א. הרשעה מיום 04.03.12 בעבירות של סחר בסם, בגינן נדון למאסר למשך 6 חודשים ורכיבי ענישה נוספים.

ב. הרשעה מיום 02.12.13 בעבירות של קשירת קשר לביצוע עבירות פשע ונהיגה פוחזת, בגינן נדון

ל- 9 חודשי מאסר ו- 15 ימים וכן רכיבי ענישה נוספים.

ג. הרשעה מיום 21.10.14 התפרצות וגניבה, נדון למע"ת וקנס.

ד. הרשעה מיום 25.12.16 בעבירות של אימים, תקיפה סתם בצוותא, קשירת קשר לביצוע עבירות פשע, סחיטה באיומים. נדון ל- 44 חודשי מאסר ורכיבי ענישה נוספים. הערעור בבית המשפט העליון נדחה.

ה. הרשעה מיום 18.12.19 בעבירות החזקת נשק, נדון ל- 15 חודשי מאסר.

11. כפי שניתן להתרשם, עברו של המשיב הוא מכביד ואין במחלתו כדי להפחית את הסיכון במעשיו או למנוע ממנו לבצע עבירות. בית המשפט מתרשם לנוכח נתונים אלו, כי למשיב דפוסים שוליים. הוא חוזר ומבצע עבירות אלימות ונראה כי דפוסיו המכשילים אינם נמנעים למרות מצבו הבריאותי המורכב. על רקע זה נדרש בית המשפט לבחון את החלופה.

לשאלה האם יש בחלופה כדי לאיין את מסוכנות המשיב - ראשית, אני סבור כי אין לחלופה המוצעת פניות לצורך הפיקוח.

אחיו של המשיב מתגורר ביפו, בעל משפחה ולו 3 ילדים, עובד באופן עצמאי כקבלן בתחום הבניה. לא ברור לבית המשפט כיצד יש לחלופה זו יכולת להתפנות לצורך הפיקוח על המשיב. מעבר לכך, לא התרשמתי כי יש למפקח המוצע יכולת להוות גורם פיקוח אפקטיבי ולזהות מצבי סיכון נוכח העמדה המקלה שלו, לגבי סיכוי ביצוע העבירה ע"י המשיב, לא התרשמתי שלאח המשיב פניות או יכולת לייצר למשיב גבולות.

לגבי אמו של המשיב, אני סבור כי מדובר באישה אסרטיבית שבמסגרת חקירתה ציינה את סלידתה מהמעשה. אולם, לא ניתן להתעלם כי מדובר באמו של המשיב ולא ברור עד כמה היא תוכל לזהות מצבי סיכון נוכח התנהגות המשיב. מעבר לכך, מידת המעורבות בחייו של המשיב כפי שהתרשמתי, היא מועטה ולא ברור כי תוכל לזהות מצבי סיכון ולשים למשיב גבול בעת סיכון להפרת תנאים. עוד יצוין כי מדובר באישה עובדת שהפיקוח יביא להשבתת שגרת חייה באופן מוחלט נוכח העובדה כי מוצע שהמשיב ישהה במעצר בית בביתה.

12. בהתחשב בחומרת העבירות המיוחסות למשיב, חלקו הדומיננטי של המשיב באירוע העבירה, עברו הפלילי של המשיב שהוא מכביד, דפוסיו השוליים, חוסר יכולתו של המשיב להציב לעצמו גבולות שעה שהוא נוקט באלימות חסרת גבולות. עוד יש לתת משקל לתקופת הזמן שבה המשיב נעלם עד אשר נעצר ע"י המשטרה, כאשר בסופו של יום נתפס במלון בו שהה בשם בדוי. בנוסף אני סבור כי אין בחלופה המוצעת כדי לאיין את מסוכנות המשיב. אני ער למצבו הרפואי של המשיב ובמסגרת ההחלטה שניתנה בעניינו של המשיב מיום 05.03.23 נדחתה בקשת המשיב להשתחרר ממעצר רק בשל הנסיבות הרפואיות.

בהינתן כלל השיקולים לעיל לא ניתן להורות על חלופת מעצר, על אף כלל הנסיבות עליהן עמדה ב"כ המשיב.

13. אשר על כן, אני מורה על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים כנגדו.

ניתנה היום, ט"ז אדר תשפ"ג, 09 מרץ 2023, בנוכחות הצדדים.